ตลาดผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีในจีน

จีน เป็นตลาดรองรับผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีใหญ่ที่สุดของโลก ด้วยมูลค่านำเข้าสูงราว 5 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2550 ขยายตัวร้อยละ 27 เทียบกับปี 2549 เนื่องจากจีนยังไม่สามารถผลิตผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีได้เพียงพอกับความต้องการใช้ในประเทศ โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในอุตสาหกรรมต่อเนื่องต่าง ๆ เช่น ผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน จำพวกถุง ขวด ท่อและกล่องพลาสติก รวมถึงเพื่อรองรับการผลิตของภาคอุตสาหกรรมส่งออกสำคัญของจีนที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง อาทิ ชิ้นส่วนยานยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้าและผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์

ทั้งนี้ ด้วยขนาดของตลาดจีนที่ใหญ่และยังคงพึ่งพาการนำเข้าในสัดส่วนค่อนข้างสูง สังเกตได้จากอัตราพึ่งพาการนำเข้าต่อการบริโภคผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีสำคัญของจีน อาทิ โพลีสไตร์ลีน (PS) มีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 62 โพลีเอทีลีน (PE) ร้อยละ 53 และโพลีโพรพิลีน (PP) ร้อยละ 39 จึงเป็นโอกาสทองของผู้ส่งออกผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีไทยที่จะขยายส่วนแบ่งตลาดในจีน ซึ่งปัจจุบันเป็นตลาดส่งออกผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีอันดับ 1 ของไทย แต่ไทยยังมีส่วนแบ่งตลาดค่อนข้างต่ำราวร้อยละ 0.3-5.5 สำหรับรายละเอียดที่น่าสนใจของตลาดผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีของจีน มีดังนี้

- **การผลิต** ปัจจุบันจีนมีผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีรายใหญ่ 4 ราย ดำเนินธุรกิจในรูปแบบรัฐวิสาหกิจ โดยรัฐบาลจีนเป็นผู้ถือหุ้นหลัก ได้แก่ ***CNPC*** *(China National Petroleum Corporation)* ***CNOOC*** *(China National Offshore Oil Corporation)* ***Sinopec*** *(China Petroleum & Chemical Corporation) และ* ***Petro China*** *(Petro China Company Limited)* เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่ต้องใช้เงินลงทุนและเทคโนโลยีสูง ส่วนใหญ่ผลิต *PE* ขณะที่ผู้ผลิตรายเล็กผลิตผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีที่ไม่ต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูงหรือใช้สารเคมีเป็นส่วนประกอบมากนัก อาทิ *PET Resin* และ *Fiber* ล่าสุดบริษัทต่างชาติขนาดใหญ่ อาทิ *บริษัท BP* ของสหราชอาณาจักร และ *บริษัท BASF* ของเยอรมนีให้ความสนใจเข้ามาลงทุนผลิตผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีในจีนด้วยการร่วมทุนกับผู้ผลิตจีน เน้นผลิตเอทิลีน โพลีไวนิลคลอไรด์ โพลีสไตร์ลีน เอบีเอสเรซิ่น เส้นใยโพลีเอสเตอร์ ทั้งนี้ โรงงานผลิตผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีส่วนมากกระจุกตัวอยู่ในเขตเศรษฐกิจพิเศษ อาทิ Yangtze Delta Region, Pearl River Delta Region และBohai Rim เนื่องจากมีท่าเรือ และโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐานรองรับอย่างครบครัน เอื้อต่อการขนถ่ายสินค้า

- **การนำเข้า** ในปี 2550 จีนนำเข้าผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีจากเกาหลีใต้สูงสุด มีมูลค่า 11.2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (คิดเป็นร้อยละ 22 ของมูลค่านำเข้าผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีรวม) รองลงมาคือ ไต้หวัน (ร้อยละ 18) และญี่ปุ่น (ร้อยละ 16) ขณะที่นำเข้าจากไทยเพียง 1.7 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (ร้อยละ 3) ทั้งนี้ เกาหลีใต้ ไต้หวัน และญี่ปุ่น มีความได้เปรียบไทยด้านเทคโนโลยีการผลิต และทำเลที่ตั้งอยู่ใกล้กับจีน จึงมีต้นทุนค่าขนส่งต่ำกว่าเมื่อเทียบกับไทย

- **อัตราภาษีนำเข้า** ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีน ส่งผลดีต่อการส่งออกผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีของไทย เนื่องจากจีนเรียกเก็บภาษีนำเข้าโพลิไวนิลคลอไรด์ (HS 390410) ในอัตราร้อยละ 7.1 ขณะที่เรียกเก็บภาษีนำเข้าโพลิโพรพิลีน (HS 390210) และโพลิคาร์บอเนต (HS 390740) ในอัตราร้อยละ 7.6 และร้อยละ 5 ตามลำดับ

ทั้งนี้ ผู้ส่งออกไทยควรรีบแสวงหาโอกาสในการรุกเจาะตลาดผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีในจีน ก่อนที่จีนจะก้าวขึ้นเป็นผู้ส่งออกผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีสุทธิ (Net Exporter) ในอีก 12 ปี ข้างหน้า (ภายในปี 2563) เนื่องจากรัฐบาลจีนได้บรรจุอุตสาหกรรมผลิตผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีไว้ในแผนพัฒนาประเทศและมีแผนสนับสนุนอย่างชัดเจน อาทิ การเพิ่มเงินลงทุนในอุตสาหกรรมปิโตรเคมีสูงถึง 63,500 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ภายในปี 2553 และเร่งสร้างเครือข่ายท่อขนส่งน้ำมันและก๊าซธรรมชาติครอบคลุมเส้นทางขนส่งหลักเพื่อลดต้นทุนค่าขนส่ง ตลอดจนเน้นขยายธุรกิจไปสู่ผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีขั้นปลายที่มีมูลค่าเพิ่มสูงและมุ่งตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ได้อย่างสอดคล้อง นอกจากนี้จีนยังมีความพร้อมด้านวัตถุดิบ โดยเฉพาะถ่านหินและก๊าซธรรมชาติในประเทศที่มีราคาถูกกว่าเมื่อเทียบกับน้ำมัน ทำให้สามารถรองรับการขยายกำลังการผลิตผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีที่เพิ่มขึ้นและคาดว่าจะเสร็จสมบูรณ์ในอีกไม่กี่ปีข้างหน้า

ส่วนวิเคราะห์ธุรกิจ ฝ่ายวิชาการ
กรกฎาคม 2551